

Activitats comarcals del Camp d'Aprenentatge DE L'OLIVERA A L'OLI



L'autèntic paisatge natural de les planes de l'Ebre ha estat la malesa o garriga, vegetació de poca alçada, on el garric pren el protagonisme. Els camps d'oliveres han sorgit a partir de la intervenció que l'home ha dut a terme en ella. Sovint, arrencant una crosta gruixuda de carbonat càlcic, el taperot i aprofitant la pedra sortint per a diverses construccions de la finca. L'olivera ha estat i és, encara, l'arbre per excel·lència de la plana, ja que suporta bé l'aridesa i creix en qualsevol tipus de sòl.

El conreu de l'olivera ha definit el paisatge actual de les planes de l'Ebre. L'increment en l'utilització de nova maquinària ha fet variar els sistemes de recollida i manteniment de la finca. El mateix podem dir dels molins actuals. L'automatització assegura un bon rendiment. Aquest procés passa pels següents estadis: neteja, pes, molturació, batuda, centrifugat, decantació, emmagatzematge i envasat.

Els pagesos, els treballadors del molí i, tots nosaltres, com a consumidors, som els tres pilars d'aquest procés.

Quan? Tardor

Destinataris: segon cicle d'educació primària

L'itinerari: Presentació al grup i breu introducció del tema.

1a parada. Al costat del pont del barranc de sant Antoni.

2a parada. Barranc de Lloret.

3a parada: Visita al molí de Sant Isidre de la Cooperativa del Mas de Barberans
Dinar a la Plaça de dalt de la Cooperativa.

La durada: tot el dia

A tenir en compte: Existeix proposta de treball previ i posterior al centre. La sortida es fa en autocar, el lloguer del qual va a càrrec del vostre centre.

Què podem treballar? La transformació de la malesa en finca productiva

Característiques d'un a finca d'oliveres: com estan plantades, elements constructius de pedra seca i la caseta de garriga.

Paisatge agrícola: el color dels camps d'oliveres com al predominant de la Plana. Observació d'altres elements que guarden relació amb el conreu de l'olivera.

La indústria de l'oli. La transformació d'un producte natural a l'elaborat: De les olives a l'oli. Visita al molí de la Cooperativa del Mas de Barberans

Com treballarem? Entre malesa i oliveres i de la mà de la teatralitat narrada es farà una aproximació al temps en que una parella de nuvis havia de transformar el tros erm en una finca cultivada.

Una vegada a la finca d'estudi, en grups menuts i utilitzant el quadern i la representació corporal, té lloc un itinerari per tal d'esbrinar algunes de les seues característiques visibles: indicis de la faena del pagès, construccions en pedra seca i caseta de garriga.

Abans d'entrar al molí, per parelles, es repassen els processos de transformació de les olives en oli. Un d'ells fa les funcions de les diferents màquines, actuant-hi sobre el segon, que comença com a oliva, per convertir-se en pasta i, finalment, en oli.

La visita guiada al molí permet evidenciar tot el procés, tot el maquinari i els diferents estats i subproductes que se'n deriven.

De la mà d'un dibuix del paisatge de la plana de la Galera s'intenta que l'alumnat incorpore els colors d'aquesta mar d'oliveres i els elements més evidents d'aquest entorn.

S'acaba amb una proposta oberta on cada grup representa un aspecte treballat en la sortida. Aquestes mini obres poden acabar de guionitzar-se i ser representades més tard en el centre. El seu valor avaluatiu es considerable.